

Verslag werkbezoek Stockholm 8–9 juni 2023

Slimme, schone en veilige mobiliteit

[POLIS](#) is een vooraanstaand netwerk van Europese steden en regio's, die samen oplossingen creëren om mobiliteit slimmer, schoner en veiliger te maken onder andere door toepassing van innovatieve technologieën en gezamenlijke beïnvloeding van het Europese mobiliteitsbeleid. De provincie Noord-Holland is lid van dit netwerk en op ambtelijk niveau actief in verschillende werkgroepen.

In 2021 is de politieke werkgroep ingesteld door POLIS om verkozen vertegenwoordigers bij elkaar te brengen om ervaringen uit te wisselen en duurzame mobiliteit te bevorderen. De gedeputeerde is lid van deze werkgroep, samen met politieke vertegenwoordigers van grote steden en regio's in Europa, zoals Brussel, Parijs, Barcelona, Baden-Württemberg, Berlijn, Praag en Londen.

Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep wordt veel relevante kennis uitgewisseld en worden interessante en nuttige connecties gelegd tussen de politici en hoge ambtenaren. De steden en regio's die deelnemen staan allen voor dezelfde (politieke) uitdagingen en uitwisseling van ervaringen en best practices is behulpzaam om deze uitdagingen in de Noord-Hollandse context het hoofd te bieden. Dit kan ook helpen bij de voorbereiding van Europese subsidieaanvragen die we in het kader van de Focus Smart Mobility willen doen.

Context

Mobiliteit is verantwoordelijk voor een aanzienlijk deel van de CO₂-uitstoot in de regio. Daarnaast heeft congestie negatieve gevolgen voor leefbaarheid en lokale economie, bestaande brandstofbronnen vormen een risico voor veiligheid en gezondheid en blijft daarnaast verkeersveiligheid een belangrijk thema. Daarom heeft Jeroen Olthof, gedeputeerde van de Provincie Noord-Holland, op 8 en 9 juni een bezoek gebracht aan Stockholm, de eerste stad die een klimaatneutraal contract heeft opgesteld, om mee te doen aan de Leadership Summit en de politieke werkgroep.

Leadership Summit

Op donderdag 8 juni bezocht de gedeputeerde de Leadership Summit van POLIS om verschillende thema's te bespreken: de toekomst van duurzaam transport, hoe we de publieke en private sector samenbrengen om CO₂-emissies te reduceren, een einde maken aan onze afhankelijkheid van auto's en hoe we leefbaarheid en gelijkheid centraal stellen.

De Leadership Summit bracht lokale vertegenwoordigers van steden en regio's uit Europa in contact met internationale organisaties, zoals de OECD (Organisation for Economic Co-operation

and Development) en Europese Commissie, sectorvertegenwoordigers zoals de European Cyclists Federation, Cycling Industries en Walk21, marktleiders zoals Google en start-ups zoals Streetscape, een bedrijf dat o.a. interactieve 2d en 3d kaarten maakt.

Drie discussie thema's stonden centraal tijdens de Summit: het opschalen van elektrische mobiliteit, het overwinnen van auto-afhankelijkheid en het veiligstellen van een rechtvaardige mobiliteitstransitie. Er is de laatste jaren veel vooruitgang geboekt op het gebied van elektrificatie, als voorbeeld het grote aanbod van elektrische personenvoertuigen, bussen, fietsen en laadoplossingen. Echter, hoewel elektrificatie een belangrijke rol speelt in het decarboniseren van steden, is er een eerlijk gesprek nodig over de toekomst van stedelijke en regionale mobiliteit. Op dit moment is namelijk in veel Europese steden meer dan de helft van de vervoersruimte (op de grond) gewijd aan de auto. Het verminderen van het aantal privé-auto's kan immers zorgen voor schonere lucht, veiligere wegen en meer openbare ruimtes. Zoals de strategie van Stockholm zelf aangeeft: we moeten steden worden met auto's, niet voor auto's. Daarnaast werd ook gekeken naar het belang van hernieuwde aandacht voor een rechtvaardige mobiliteitstransitie, waarbij er gezorgd moet worden dat duurzaamheidsagenda's rekening houden met het hele spectrum van gebruikersbehoeften.

De leadership Summit was een kans voor publieke en private samenwerking. Duurzame stedelijke mobiliteitsagenda's kunnen uiteindelijk alleen uitgewerkt worden door deze samenwerking. Hierbij ligt de verantwoordelijkheid ook bij beide sectoren, niet alleen de publieke sector. Uiteindelijk was de top ook een call to action voor de gehele mobiliteitssector: werk sneller en met meer durf.

Politieke werkgroep

Op vrijdag 9 juni bezocht de gedeputeerde de politieke werkgroep van POLIS om de belangrijkste uitdagingen voor stedelijke beleidsmakers en mogelijkheden voor onderlinge samenwerking te onderzoeken.

Steden en regio's in het POLIS netwerk groeien steeds meer naar wat ze moeten zijn: ruimtes voor mensen. Maar tegelijkertijd blijken de herverdeling van straatruimte en het bestrijden van de afhankelijkheid van auto's politiek ingewikkelde kwesties te zijn. Voor hernieuwd vertrouwen en het opbouwen van duurzame coalities met burgers moeten beleidsmakers (internationaal) samenwerken.

Tijdens de werkgroep kwamen lokale vertegenwoordigers bijeen om samen te werken in een interactieve workshop om te kijken naar empirisch onderbouwde beleidsvorming, samenwerking met de private sector en burgers, veiligstellen van overheidsfinanciering en het stimuleren van particuliere investeringen.

Nu elektrificatie vordert, actieve mobiliteit hoger op de agenda staat en het openbaar vervoer weer aantrekt, gaat het de goede kant op met de stedelijke mobiliteit. We moeten echter waakzaam blijven: De komende decennia zullen een aantal ongelooflijk ambitieuze doelstellingen op het gebied van decarbonisatie en modal split met zich meebrengen, terwijl toegankelijkheid en betaalbaarheid velen blijven uitsluiten van duurzame vervoersopties.

De gedeputeerde heeft een presentatie gegeven (zie afbeelding) waarbij hij de noodzaak benadrukte om de mobiliteitsdiscussie breder te voeren dan alleen met steden. Het gaat ook om de mobiliteit tussen steden en in het landelijke gebied. Deze boodschap vond vee weerklank. Ook de steden benadrukten dat het achterland van groot belang is voor het functioneren van de stad.